

OD REDAKCJI

Oddajemy do rąk Czytelników już czwarty w 2018 roku numer naszego kwartalnika naukowego, który tradycyjnie składa się z dwóch części, czyli ekonomicznej i politologicznej. Także i ten numer „Myśli Ekonomicznej i Politycznej” zasługuje na uwagę. Na jego łamach publikujemy jedenaście oryginalnych artykułów z dziedziny nauk społecznych, a zwłaszcza z zakresu ekonomii, nauk o polityce i stosunków międzynarodowych. Publikujemy artykuły, które są efektem badań naukowych prowadzonych przez poszczególnych autorów w ramach różnych projektów badawczych (grantów) lub są fragmentami rozpraw naukowych – doktorskich i habilitacyjnych czy profesorskich.

Prezentowany numer adresujemy szczególnie do ekonomistów, politologów i ekspertów od współczesnych stosunków międzynarodowych, a także nauczycieli, doktorantów i studentów. Polecamy go też uwadze polityków i publicystów. Zwiera on wiele ciekawych tez i hipotez dotyczących aktualnych problemów gospodarczych, finansowych, społecznych, politycznych i międzynarodowych. Sporo miejsca zajmują także problemy dotyczące Polski. Mamy nadzieję, że tak jak wszystkie opublikowane do tej pory tomy „Myśli Ekonomicznej i Politycznej”, również ten zainteresuje szerokie grono czytelników w kraju i zagranicą oraz będzie przyjęty z dużą uwagą i wykorzystany w praktyce.

W części pierwszej prezentowanego kwartalnika publikujemy cztery artykuły. Otwiera ją anglojęzyczny artykuł Oleksandry Stoykovej pt. „Optimum Currency Areas: Theory and Applications”, w którym autorka dokonuje obszernej analizy teorii optymalnego obszaru walutowego, jednego z najbardziej kontrowersyjnego i wciąż otwartego tematu w ekonomii.

W kolejnym tutaj artykule, pt. „Podatek bankowy jako narzędzie internalizacji generowanych przez banki negatywnych efektów zewnętrznych. Analiza reakcji krajowych banków na wprowadzoną daninę”, Justyna Łupińska pisze o możliwościach internalizacji negatywnych efektów zewnętrznych, generowanych przez banki za pośrednictwem wprowadzonego w Polsce na począt-

ku 2016 roku tzw. podatku bankowego. Autorka zaznacza, że empiryczna ocena skutków wprowadzenia owego podatku bankowego oraz ewaluacja jego potencjału do internalizacji negatywnych efektów zewnętrznych została dokonana na podstawie danych statystycznych z lat 2015–2016.

Następny, trzeci w tej części kwartalnika to artykuł Pawła Antoszaka pt. „Struktura wynagrodzeń według zawodów w województwie kujawsko-pomorskim”. Celem artykułu jest przeprowadzenie oceny różnic w poziomach wynagrodzeń na terenie tego województwa z uwzględnieniem różnych czynników, które miały wpływ na zróżnicowanie tych wynagrodzeń w latach 2007–2016. Autor dochodzi tutaj do ciekawych wniosków. Stwierdza, że w analizowanym regionie istnieją grupy zawodowe i społeczne, które w ciągu jednego miesiąca zarabiają więcej niż inni przez całe życie. Różne są tego przyczyny, m.in. atrakcyjność i konkurencyjność danej firmy, jej położenie geograficzne oraz wykształcenie danego pracownika, jego doświadczenie zawodowe, zajmowane stanowisko i zakres obowiązków.

Z kolei czwarty tutaj artykuł, pt. „(Wann) Kommt die Finanzkrise wieder?“, którego autorem jest Alexander Gniffke, poświęcony jest perspektywom nowego światowego kryzysu finansowego. Autor twierdzi, że takie zagrożenie istnieje oraz analizuje faktyczne i potencjalne przesłanki tego nowego światowego kryzysu finansowego. Odwołując się do dzisiejszej sytuacji gospodarczej w Niemczech, autor stwierdza, że można spodziewać się powrotu kryzysu finansowego lub początku nowego kryzysu finansowego w ciągu najbliższych sześciu lat. Oby nie, gdyż będzie on miał katastrofalne skutki dla całej Europy, także dla Polski.

Część druga, politologiczna, prezentowanego kwartalnika zawiera siedem interesujących tekstów. Otwiera ją artykuł Stanisława Kozieja pt. „Refleksje na 100-lecie niepodległości: transformacja strategiczna obronności III RP”. Autor opisuje proces transformacji w polityce bezpieczeństwa (obronności) Polski po 1989 roku. Ukazuje kolejne etapy (fazy) budowy suwerennej polityki obronnej III RP, jej sukcesy i porażki. Swoje rozważania konkluduje stwierdzeniem, że Polska obecnie stoi w obliczu konieczności strategicznej odbudowy bezpieczeństwa narodowego, zarówno w wymiarze zewnętrznym, jak i wewnętrznym

Kolejny artykuł to tekst Krzysztofa Żęgoty pt. „Relacje z Federacją Rosyjską w programach najważniejszych polskich ugrupowań politycznych – zarys analizy ilościowej i jakościowej”. Jak wskazuje tytuł, jego celem jest próba pokazania stosunku poszczególnych (wybranych) polskich partii politycznych do współpracy z Rosją w świetle ich różnych programów, m.in. wyborczych. Autor dokonuje przeglądu owych programów pod kątem ich specyfiki oraz

wewnętrznej struktury i charakteru postulatów w nich zawartych. Podkreśla, że relacje z Rosją stanowią istotny element programów większości liczących się w Polsce partii politycznych. Wyróżnia partie, które postulują zdecydowaną i asertywną politykę wobec Rosji, partie wypowiadające się o Rosji w sposób neutralny oraz partie postulujące poprawę i pragmatyzację dwustronnych relacji.

Tomasz Stępniewski w artykule pt. „Do Europy razem z Rosją’: polityka zagraniczna Ukrainy w czasie prezydentury Leonida Kuczmy”, stara się odpowiedzieć na kilka pytań dotyczących Ukrainy pod rządami prezydenta Leonida Kuczmy. Na ile błędy popełnione przez prezydenta Leonida Kucznię w okresie jego ostatniej kadencji prezydenckiej spowodowały, że Ukrainie nie udało się wejść na drogę reform systemowych? Autor stawia tutaj hipotezę, że brak radykalnych reform i błędy w polityce zagranicznej Ukrainy w dobie prezydentury L. Kuczmy nie tylko przyczyniły się do „pomarańczowej rewolucji”, ale w konsekwencji doprowadziły do przejścia władzy przez Wiktora Janukowycza i *de facto* do „Euromajdanu”.

Józef M. Fiszer pt. „Pozytywne negatywne aspekty działalności państw Grupy Wyszehradzkiej w latach 1991–2018”, ukazuje genezę oraz kolejne etapy rozwoju współpracy państw należących do utworzonej w 1991 roku tzw. grupy Wyszehradzkiej, autor podejmuje próbę pokazania aspektów integracyjnych i dezintegracyjnych w polityce unijnej Polski, Czech, Słowacji i Węgier. Tezą główną jest konstatacja, że Grupa Wyszehradzka wbrew propagandowemu wizerunkowi, lansowanemu dziś w mediach, nie stanowi jednak monolitu, gdyż jej państwa członkowskie w praktyce – zgodnie z teorią realizmu klasycznego – mają własne, często partykularne cele i interesy, które starają się osiągnąć w stosunkach międzynarodowych, w tym także na forum Unii Europejskiej.

Interesujący w tej części naszego kwartalnika jest artykuł Tadeusza Płusy pt. „Zagrożenie bezpieczeństwa zdrowotnego a problem uchodźców”, w którym autor weryfikuje hipotezy występujące na ten temat w literaturze przedmiotu. Stwierdza m.in., że szeroko zakrojone w ostatnich latach ruchy migracyjne, mimo wprowadzonych regulacji prawnych i nadzoru medycznego, niosą ze sobą zagrożenie chorobami, które od dawna nie występują już w Europie, na przykład lekooporna gruźlica, cholera, czerwonka czy denga.

Z powyższym tekstem w pewnym zakresie koresponduje kolejny tutaj artykuł pióra Adama Rogala-Lewickiego na temat: „Kształtowanie ‘dobrej’ imigracji do Polski współcześnie. Zarys prawno-społeczny wyzwań”. Autor pokazuje, że wraz z procesami migracyjnymi występują jednocześnie złe i dobre zjawiska społeczno-gospodarcze, i próbuje odpowiedzieć na pytanie

ze sfery inżynierii społecznej, czy możliwe jest zaprojektowanie procesów migracyjnych tak, by generowały tylko pozytywne skutki. Podkreśla, że wszystkie kraje wysoko rozwinięte to kraje imigracyjne. Natomiast polskie społeczeństwo nadal charakteryzuje się niskim poziomem rozumienia kontekstów interkulturowych. W związku z tym – zdaniem autora – dziś w Polsce są niezbędne działania, wychodzące naprzeciw potrzebom polityki imigracyjnej, która sprawi, że będziemy mieli do czynienia tylko z „dobrą” imigracją.

Ostatnim tutaj tekstem jest artykuł Alicji E. Wasilewskiej pt. „Współczesne treści praw człowieka w perspektywie jego potrzeb”, w którym autorka ukazuje wartości determinujące współczesne treści praw człowieka. Wskazuje na nierozzerwalny związek współczesnych treści praw i swobód z żądaniem sprawiedliwego zaspokajania potrzeb człowieka, godziwej jakości jego egzystencji i zrównoważonych szans rozwoju w różnych sferach życia społecznego, politycznego i gospodarczego, który urzeczywistnia się w obszarze legitymizacji praw wszystkich generacji.

Numer zamykają – jak zawsze – dwie recenzje z najnowszych publikacji, poświęconych relacjom między Unią Europejską i Chinami oraz stosunkom polsko-rosyjskim w polskiej myśli politycznej.

Życzymy wszystkim Czytelnikom interesującej lektury oraz zachęcamy do współpracy z naszą Redakcją i z Uczelnią Łazarskiego w Warszawie, jedną z najlepszych szkół wyższych w Polsce, która w tym roku obchodzi jubileusz 25-lecia swojej działalności.

prof. zw. dr hab. Józef M. Fiszer